

støbt Arbejde, men at det ogsaa vil kunne skaffe os ikke et nogenlunde godt, men et fortræffeligt og udmærket Retssystem. Jeg forstaar naturligvis godt, at naar denne store Sag nu for første Gang behandles i dette høje Ting, kan der særlig paa de Punkter, hvor Folketinget har forandret Kommissionsudkastene, være mangt og meget, som ved første Øjekast virker noget skræmmende og gør et uheldigt og maaske et upraktisk Indtryk. Jeg forstaar derfor ogsaa meget godt, at der her under Forhandlingerne har lydt ret stærke Røster mod den foreslaaede ny Sondring mellem, hvad der skal være administrativt, og hvad der skal være judicielt, men jeg tror dog, at naar man rigtig og nøje gaar til Bunds i Sagen, vil man finde, at der i det Lovforslag, der nu foreligger fra Folketingets Side, ikke er noget, som der er nogen virkelig Grund til paa dette Punkt at tage Anstød af. Jeg skal ikke gentage de Grunde, som jeg i Tirsdags anførte, for ikke at betragte og behandle alle disse Sager som judicielle, saa længe der ikke foreligger noget Stridsspørgsmaal til Afgørelse. Men jeg skal her blot minde om, at Forholdet jo virkelig allerede under det nu bestaaende System er det, at der paa adskillige af disse Omraader forekommer Tilfælde, der ikke betragtes og behandles som judicielle. I Virkeligheden finder der altsaa slet ikke saa stor en Forandring Sted, som det ved første Øjekast kunde synes. Det ærede 6te Medlem for 1ste Valgkreds (Octavius Hansen) har allerede berørt det Forhold, som vi jo alle sammen kende saa godt, at Dødsboer behandles af Eksekutorer uden dømmende Myndighed. I alle de Tilfælde, hvor dette finder Sted, er Forholdet jo netop det samme, som nu foreslaas indført ved Skiftebehandling over hele Linien. Forholdet er det, at der ikke i Forretningernes Behandling er det allermindeste af juridicel Natur, det allermindeste Skridt, hvortil der kræves Virksomhed fra Dommernes Side, eller som falder ind under den dømmende Myndighed, saa længe da ikke netop det Tilfælde indtræder, at der opstaar Strid mellem de forskellige Interesser. Saa længe der ingen Strid er, behandles Boet af Eksekutorerne rent administrativt, men naar Strid opstaar, ere de ikke kompetente til at paadømme den, men maa henvise den til Retten, til Dommeren, som da afgør Spørgsmaalet. Det er jo netop det, som her er foreslaaet. Men naar man har kunnet have det under det nuværende System og kan have det i den Udstrækning, hvori det finder Sted,

saa er det ikke let at se, hvorfor man ikke skulde kunne indføre det samme over hele Linien. Det er jo dog ganske mærkeligt, at saa længe et Bo behandles af Eksekutorer, som kunne være Sagførere eller Skræddere eller Skomagere, falder det ingen ind at sige, at denne Behandling er Udøvelsen af en judiciel Myndighed, men i det Tilfælde, at de ikke ere Eksekutorer, maa Boet behandles af den ordinære Skifteret, saa skal det hele blive judicielt, blot fordi det da er en Dommer, der udfører Forretningerne. Derved, at han kaster sin Dommerkappe over Boets Behandling, skal den ganske skifte Karakter. Dette er dog i høj Grad mærkeligt. Man kunde jo lige saa godt lade en anden Embedsmand, der ikke var judiciel Embedsmand, udføre alle disse Forretninger.

Vi have paa Tinglæsnings Omraade et ganske tilsvarende Eksempel. Som de Herrer vide, er Forholdet jo det, at faar man en Retsanmærkning paa et tinglæst Dokument, saa skal man, naar det er uden for Kjøbenhavn, og naar man er misfornøjet med Retsanmærkningen, appellere til højere Ret. I saa Fald opfattes det, der er sket, som en Dommerhandling, en judiciel Handling, men naar det samme sker ved Brevskriverkontoret i Kjøbenhavn, skal man ikke appellere, saa skal man anlægge Sag i første Instans mod Brevskriveren, noget lignende, som der nu er foreslaaet skal være Tilfældet over det hele. Hvis nu disse Tinglæsningsforretninger ifølge deres indre Natur var af judiciel Beskaffenhed, hvorledes vilde det saa være muligt, at der her i Kjøbenhavn kunde gælde den Regel, at de ikke appelleres, men paaklages, gøres gældende i første Instans for Retten, men det modsatte gælder uden for Kjøbenhavn.

Nu er det blevet sagt, at det System, vi nu have, den Sondring, vi nu have, mellem hvad den anses for judicielt og administrativt, have vi været godt tjente med, lige siden Stampe fik den sat i System og fik den slaaet fast. Ja, det er jo et Spørgsmaal, om vi have været saa vel tjente dermed, og om vi havde været mindre tjente med det, der nu foreslaas. Det er vist nok vanskeligt at sige, hvorledes man vilde have været fornøjet med det her foreslaaede System, med disse Forretningers Opfattelse som administrative, hvis det havde været gældende; thi under den nu bestaaende Tilstand vilde Forretningerne dog være blevne udførte af de samme Embedsmænd. Men der er en Ting, som vi navnlig ikke vide, og som